

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Střední Čechy

Inspekční zpráva

Zvláštní škola Mělník, Seifertova 179

Seifertova 179, 276 01 Mělník

Identifikátor školy: 600 047 822

Zřizovatel: Město Mělník, Náměstí Míru 1, 276 01 Mělník

Školský úřad Mělník, Náměstí Míru 51, 276 01 Mělník

Termín konání orientační inspekce: 27., 28., 30. a 31. března 2000

Čj.	023 134/00-1093
Signatura	oc3nt101

Zvláštní škola v Mělníku má ve školním roce 1999/2000 celkem 16 tříd, z toho 12 tříd zvláštní školy, 3 třídy pomocné školy (včetně přípravného stupně pomocné školy) a jednu přípravnou třídu pro děti ze sociokulturně znevýhodněného prostředí. K datu inspekce ji navštívilo cca 190 žáků, z toho 96 dojíždějících ze 42 obcí. Součástí školy je jedno oddělení školní družiny.

Škola je umístěna ve třech budovách (ul. J. Seiferta čp. 179, kde sídlí ředitelství, ul. Žižkova čp. 2918 a ul. Cukrovarská čp. 2068).

Ve škole se vyučuje podle alternativního vzdělávacího programu zvláštní školy pro žáky romského etnika čj. 35 252/97-24 a vzdělávacího programu pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy čj. 24 035/97-22.

Ředitelkou školy je Mgr. Miroslava Jalůvková.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk

Hodinová dotace českého jazyka odpovídá vzdělávacímu programu, učební osnovy jsou plněny. Časové tematické plány učiva mají převážně rámcový charakter, ale jsou funkční a učitelé je dodržují. V bezprostřední přípravě na výuku nebyly shledány závažnější nedostatky, pouze v jednom případě učitelka nevěnovala potřebnou pozornost promyšlení stavby a obsahu hodiny vzhledem k výukovému cíli. Metodické sdružení a předmětová komise především sjednocují kritéria pro klasifikaci a koncipují čtvrtletní písemné práce. K dokonalejšímu zvládnutí učiva slouží doučování, které si organizují jednotliví vyučující podle potřeby. V plánování i přípravě výuky převažují pozitiva.

Předmět vyučuje celkem čtrnáct učitelů, z toho devět splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Výuka probíhá v kmenových, standardně vybavených učebnách, které jsou převážně dostatečně prostorné, žáci v nich mají většinou k dispozici přehledy probíraného učiva. Učebnice, didaktické pomůcky a literatura pro doplňkovou četbu jsou zajištěny v dostatečném množství. Vyučující názorné pomůcky v hodinách využívali ale jen výjimečně, převážně se odvolávali na představy žáků (v hodinách slohu a čtení). Psychohygienické zásady výuky se většinou dodržují. Podmínky výuky jsou celkově průměrné.

Vyučující volili výhradně frontální metody práce, které nevytvářely prostor pro uplatnění prvků aktivního učení, většinou chyběla i vnitřní diferenciací výuky. Příkladem způsobem ale byla vedena výuka ve čtvrtém ročníku. Vyučující zařadila pestré formy práce, využívala přirozeného zájmu dětí, podle potřeby respektovala jejich individuální dispozice. Žáci byli po celou hodinu aktivní a dokázali se velmi dobře výstižně a souvisle vyjadřovat. Tato hodina byla ukázkou pedagogické zkušenosti paní učitelky, která prokazatelně dosahuje velmi dobrých výsledků. Dvě hodiny již neměly tak kvalitní průběh a stavbu, v jednom případě se nezdařilo vyučující výukový cíl splnit. Ve třídě s pátým a šestým ročníkem vyučující ne zvolila vhodně metody práce, pokyny nezadávala jednoznačně, žáci někdy nevěděli, co je od nich vyžadováno. Zařazené činnosti je neaktivizovaly. Pasivita žáků ve výuce nestimulovala učitelku ke změně metod, ale k nepřiměřenému negativnímu hodnocení. Hodina čtení měla velmi dobrou úroveň co se týče vedení žáků ke čtení s porozuměním a správné čtenářské technice, pozitivní bylo i výchovné využití učiva. Nedostatkem byl přílišný verbalismus učitelky, která nenechala žáky sdělovat jejich názory na řešený problém. Velmi dobrou úroveň měla výuka v devátých ročnících. Vyučující při procvičování učiva volili různé metodické postupy, analýzu chyb prováděli po ukončení každého ústního nebo písemného projevu. Žáci prokázali dobré vědomosti. Negativem bylo opomíjení strukturovaného závěrečné shrnutí učiva a zhodnocení

hodiny většinou vyučujících. V organizaci, metodách a formách výuky jsou klady a zápory v rovnováze.

Pozitivem všech hospitovaných hodin byla snaha vyučujících žáky ke všem činnostem kladně motivovat, což se až na jednu výjimku dobře dařilo. Důležitým motivačním prvkem bylo také uplatnění mezipředmětových souvislostí a příkladů z praxe. Ústní hodnocení žáků prováděné během hodin mělo převážně motivující charakter. Pouze v jednom případě drobné problémy s kázní učitelka řešila neustálým napomínáním. Dohodnutá pravidla spolupráce a komunikace byla většinou žáky akceptována, vyučující ale v hodinách českého jazyka často nevěnovali pozornost rozvoji řečových dovedností. Motivace má celkově velmi dobrou úroveň, interakce a komunikace učitel - žák je průměrná.

Výuka českého jazyka je celkově hodnocena jako průměrná.

Předměty s výchovným zaměřením (řečová výchova, občanská výchova, společenská výchova)

Hodinová dotace předmětů je v souladu s učebním plánem. Osnovy řečové a občanské výchovy jsou plněny, předložené tematické plány těchto předmětů jsou funkční. V plánování společenské výchovy byly shledány nedostatky. V devátém ročníku bylo během inspekce v hodině společenské výchovy zařazeno téma nad rámec učebních osnov předmětu. Časový tematický plán společenské výchovy pro devátý ročník obsahuje učivo, které by mělo být dle učebních osnov rozloženo do období tří let. Dle zápisů v třídních knihách není tento plán dodržován. Rozbor časových tematických plánů společenské výchovy ostatních vyučujících svědčí o nedůsledném přístupu k rozvržení učiva do ročníků v rámci jednotlivých etap vzdělávání (I.- II. stupeň), který by zajistil kontinuitu výuky a logickou provázanost učiva. Plánování a příprava učitelů na výuku jsou průměrné.

Předmětům s výchovným zaměřením vyučuje celkem šestnáct učitelů, z toho deset splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Materiální podmínky jsou z hlediska vybavenosti učebními texty a pomůckami průměrné, přesto výuka zásadním způsobem postrádala názornost. Vyučuje se ve standardně vybavených kmenových učebnách, didaktické materiály ke sledovaným předmětům v nich chybí. Psychohygienu vyučovacího procesu byla v zásadě dodržována, psychohygienické podmínky jsou hodnoceny jako průměrné.

Výuka řečové výchovy měla různou úroveň. Hodina ve třetím ročníku byla charakteristická členitou strukturou. Vyučující zařadila kolektivní péči se zaměřením na gymnastiku mluvidel, dechová cvičení, rytmizaci, pohybové dovednosti s mluvním doprovodem, rozvíjení slovní zásoby a jemnou motoriku. V šestém ročníku učivo prolínalo s učivem českého jazyka. Hodina, zaměřená na rozvoj fonemického sluchu na slovním materiálu „rýmováčky“, byla pro žáky málo zajímavá, střídaly se v ní jen dvě činnosti – samostatná práce s textem a vyhledávání rýmu v textu čteném nahlas učitelkou. Nepřesné vyjadřování vyučující mělo za následek počáteční nepochopení úkolu žáky. Chyběl diferencovaný přístup, schopnější žáci nebyli část hodiny vytížení žádnou činností. Při výuce občanské a společenské výchovy vyučující velmi dobře využívali aktualizace učiva a mezipředmětových vztahů. Zjevným negativem v hodině občanské výchovy byla absence názoru (učivo přímo vybízelo k využití videozáznamů). Učivo bylo žákům prezentováno v hotové podobě, přesto že téma bylo žákům z běžného života známé a vyučující se na jejich zkušenosti odvolávala. V devátém ročníku učitelka hodinu velmi dobře založila na aktivním vyvozování jednoduchých závěrů a soudů žáky na základě jejich vlastních znalostí. Dílčí pozitiva v organizaci výuky byla zřejmá v hodině společenské výchovy v sedmém ročníku. Žáci samostatně ve dvojicích pracovali s textem deníků a periodik a většinou projevíli schopnost vzájemné kooperace. Negativem bylo, že vyučující nedal žákům dostatečný prostor pro prezentaci vlastního názoru na přečtený článek, často sám hned vyjádřil

svůj a tím snížil efektivitu aktivního učení, které promyšleně do hodiny naplánoval. Shrnutí učební látky v závěru hodiny většinou chybělo. Celkově mají organizace, metody a formy práce průměrnou úroveň.

Motivace žáků byla na průměrné úrovni, hlavními motivačními prvky byly hodnocení a aktualizace učiva, vzbudit zájem žáků o činnost v úvodu hodiny se snažila jen jedna vyučující.

Komunikace ve výuce vychází z dohodnutých pravidel jednání, která byla ve sledovaných hodinách respektována a je převážně založena na vzájemné důvěře. Pouze v hodině řečové výchovy se v komunikaci s dětmi se ze strany učitelky nevhodně projevil silně autoritativní tón při vyžadování poslušnosti a v sedmém ročníku byla zřejmá snaha některých žáků v úvodní části hodiny neakceptovat autoritu učitele. Tyto projevy nekázně velmi dobře vyučující vyřešil. Komunikace mezi učiteli a žáky má celkově velmi dobrou úroveň.

Ve výuce předmětů s výchovným zaměřením jsou klady a nedostatky v rovnováze.

Pracovní vyučování

Hodinová dotace předmětů je v souladu s učebním plánem. Osnovy jsou plněny, časové tematické plány učiva jsou dodržovány. Kontinuita výuky je dobře zajištěna na jednotlivých pracovištích prostřednictvím spolupráce vyučujících při koncipování tematických plánů. Dílčí rezervy jsou v zajištění návaznosti výuky mezi II. a III. stupněm, které jsou důsledkem částečné „izolovanosti“ zmiňovaných pracovišť. Vyučující nemají sestavené ucelené řady dovedností, které by si žáci měli v rámci základních složek pracovního vyučování během školní docházky osvojit. Ze záznamů v třídních knihách je zřejmé, že výběr činností je u několika vyučujících ovlivňován jejich zaměřením, což se projevuje upřednostňováním některých aktivit. Příprava vyučujících na hodiny byla až na jednu výjimku solidní. Plánování a příprava výuky jsou celkově hodnoceny jako průměrné.

Předmět vyučuje celkem čtrnáct učitelům, z toho šest splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Materiální vybavení pro výuku je velmi dobré, škola má k dispozici vybavené školní dílny a cvičné kuchyně, pracovní dívek a školní pozemek. Psychohygienické podmínky výuky jsou velmi dobré.

Hospitováno bylo celkem u pěti vyučujících a jedné asistentky (dílenské práce – 1hodina, tříhodinový blok, dva dvouhodinové bloky; práce v domácnosti – dvou a tříhodinový blok). Dvě hodiny dílenských prací byly strukturované vynikajícím způsobem. Pracovní postupy byly jednoznačně vysvětleny, žáci byli vedeni k samostatnosti a přesnosti, v 9. ročníku pracovali podle technického nákresu. Vyučující po celou hodinu sledovali techniku zacházení s pracovním náradím, snažili se u žáků vytvářet manuální zručnost. Další dvě hodiny již neměly tak kvalitní stavbu. V jednom případě nebyl pro nacvičovanou dovednost vhodně zvolen materiál, neúplné vysvětlení pracovního postupu a nedůsledná průběžná kontrola se nepříznivě projeví při kompletaci výrobku. Ve druhém případě se učitelka nedostatečně na výuku připravila. Teprve během hodiny žákům postupně připravovala materiál, zásadním způsobem chyběly individualizace metod (ve třídě je zařazen žák s kombinovaným postižením) a ověřování, jak žáci nacvičovanou dovednost zvládají. Práce v domácnosti byly po organizační stránce velmi dobře vedeny, vyznačovaly se častým individuálním přístupem, vyučující dbaly, aby se žákyně zapojovaly do všech činností. Organizace výuky je celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Tematické zaměření výrobků vybízelo k funkční motivaci a vyučující ji velmi dobře využívali. Klima bylo pro výuku velmi příznivé, žáci většinou dobře spolupracovali a dodržovali dohodnutá pravidla komunikace. Hodnocení bylo převážně pozitivní a motivující k další

činnosti. Motivace i vztahy mezi žáky a vyučujícími mají velmi dobrou úroveň.

Ve výuce pracovního vyučování celkově převažují pozitiva.

Blok přírodovědních předmětů (matematika, zeměpis, přírodopis, přírodověda, fyzika)

Hodinové dotace sledovaných předmětů odpovídají schváleným učebním plánům. Zpracované časově tematické plány učiva jsou v souladu s učebními osnovami. Bezprostřední příprava učitelů na výuku měla různou úroveň, celkově je hodnocena jako velmi dobrá (ve čtyřech případech byla velmi dobrá, v jednom vynikající, v jednom průměrná a v jednom se závažnějšími nedostatky).

Přírodovědní předměty vyučuje celkem osmnáct učitelů, z toho jich deset splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Hospitováno bylo celkem v sedmi hodinách. Kvalita výuky byla do značné míry ovlivněna osobnostními předpoklady jednotlivých učitelů. Výuka probíhala v dobře vybavených kmenových učebnách, které byly většinou podnětné pro výuku sledovaných předmětů a působily pěkným estetickým dojmem. Učebny sice nejsou velké, ale vzhledem k počtu žáků ještě prostorově vyhovují. Vybavení učebními pomůckami je na velmi dobré úrovni, ale ne ve všech hodinách byly dostupné pomůcky dobře využity, didaktickou techniku vyučující nepoužili v žádné z hospitovaných hodin. Škola má k dispozici potřebné množství učebnic a učebních textů. Psychohygiena výuky je hodnocena jako průměrná, vyučující psychohygienické zásady většinou dodržují.

Struktura hodin převážně odpovídala věku žáků a výukovým cílům. Z hlediska organizace, forem a metod výuky byly mezi sledovanými hodinami výrazné rozdíly, charakteristické bylo jen výjimečné zařazování individuální práce se žákem. Vynikající úroveň měla hodina přírodopisu v osmém ročníku. Učitelka zařadila různé vyučovací metody, pestrou náplň, často střídala činnosti. V dalších třech hodinách vyučující sice rovněž volili rozmanité činnosti, ale výuku organizovali výhradně frontálně bez vnitřní diferenciaci. Nerozlišení náročnosti požadavků negativně ovlivnilo kvalitu výuky matematiky v osmém ročníku, někteří žáci v důsledku nezvládnutí zadaného úkolu s vyučujícím nespolupracovali, schopnější neměli možnost procvičování učiva v rámci doplňujících úkolů. V jednom případě byl zaznamenán pozdní nástup do hodiny. Ve všech hodinách bylo učivo podáváno věcně správně. Organizace výuky, používané formy a metody práce mají celkově průměrnou úroveň.

Někteří vyučující žáky dobře motivovali v úvodních částech hodin, v jejich průběhu pak převážně využívali aktualizace učiva a mezipředmětové vztahy. Dalším dobře účinným motivačním faktorem bylo průběžné pozitivní hodnocení výkonu žáků. Vyučující ale většinou opomíjeli celkové zhodnocení hodiny. Frekvence známek je velmi dobře vyhovuje. Celkově v motivaci a hodnocení žáků převažují pozitiva.

V hospitovaných hodinách převažovala klidná pracovní atmosféra. Přirozená komunikace mezi učiteli a žáky byla založena na vzájemné důvěře. Dohodnutá pravidla jednání jsou známa a žáci je většinou respektují. Ojedinelé negativní projevy v chování žáků při výuce byly učiteli vhodně řešeny. Častým nedostatkem byla malá pozornost věnovaná rozvoji komunikativních dovedností žáků. Vyučující poskytovali žákům méně prostoru pro rozmyšlení odpovědi tím, že ji vyžadovali okamžitě, často se spokojili s jednoslovnými odpověďmi žáků. Komunikace mezi učiteli a žáky má průměrnou úroveň.

Úroveň výuky přírodovědních předmětů je celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Výuka v pomocné škole

Hodinová dotace hospitovaných předmětů (čtení, psaní, věcného učení, pracovní a výtvarné výchovy) odpovídá realizovanému vzdělávacímu programu. Učitelé se řídí podle písemně

zpracovaných časově tematických plánů. Skladba žáků ve třídě PT II (žáci s rozdílným stupněm mentálního postižení) zvyšuje náročnost přípravy na výuku. Tematické plány jsou proto vypracovávány pro každého jednotlivého žáka. Dva žáci jsou se souhlasem rodičů vzdělávání podle individuálních výchovně vzdělávacích plánů, další dva žáci formou individuální výuky. Všechny vyučovací jednotky byly učiteli pečlivě připraveny. V plánování a přípravě výuky převažují pozitiva.

Ve třech ze čtyř sledovaných hodin byla výuka zajištěna učitelkami splňujícími podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Prostorové podmínky jsou svým uspořádáním, členěním a respektováním psychohygienických zásad ve všech třech třídách velmi dobré, právě tak jako vybavení učebními texty, pomůckami a didaktickou technikou. Prostředí tříd je podnětné, s kvalitní estetickou výzdobou, na které se ve značné míře podílejí sami žáci.

V organizaci výuky výrazně převažují pozitiva. Zřetelné bylo zohledňování rozdílu ve stupni mentálního rozvoje jednotlivých žáků, v míře osvojení správných návyků a porozumění vydávaným pokynům. Ve dvou hodinách převažovala práce ve skupinách, výukové metody byly podle potřeby individualizovány. Vyučující byli ve svých nárocích na žáky důslední, vždy ale přitom respektovali jejich možnosti. O správnosti plnění zadaných úkolů je průběžně informovali, důraz kladli na pozitivní hodnocení. Častým střídáním činností se jim dařilo udržet stálou pozornost žáků. Pozitivem všech hodin byly zájem žáků o všechny realizované aktivity, jejich aktivní zapojení do výuky a výchovný charakter vyučování, které se zaměřovalo především na osvojování základních sociálních dovedností. Teoretické i praktické dovednosti žáků odpovídají jejich individuálním předpokladům.

Učitelky vytvářely pro výuku příjemnou atmosféru, děti k nim projevovaly naprostou důvěru. Žáky neustále motivovaly, velmi dobře přitom využívaly jejich emocionalitu, snažily se navazovat na jejich vlastní zkušenosti, bezprostředně hodnotily jejich výkony, povzbuzovaly je a chválily. V motivaci a hodnocení žáků převažují pozitiva.

Interakce a komunikace má velmi dobrou úroveň, je vybudována na velmi pěkných vztazích mezi učitelkami a žáky i žáky navzájem, na důvěře a ochotě spolupracovat. Při hospitační činnosti žáci většinou respektovali dohodnutá pravidla. Výchovné problémy některých dětí, které měly souvislost s jejich těžším handicapem, byly učitelkami citlivě zvládnuty.

Výuka v pomocné škole je celkově hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepce rozvoje školy, ústně prezentována ředitelkou, má stanovené priority (zajištění pravidelné školní docházky, zkvalitnění vzdělávacího procesu, prevence výchovných problémů), které respektují její specifika a velmi dobře zohledňují skladbu žáků. Je zřejmé, že ředitelka koncepční záměry postupně úspěšně realizuje. Škola svou nabídku pružně přizpůsobuje aktuálním požadavkům regionu. Druhým rokem se vyučuje podle alternativního vzdělávacího programu zvláštní školy pro žáky romského etnika čj. 35 252/97-24, zřízena je také přípravná třída pro děti ze znevýhodněného sociokulturního prostředí. V posledních letech, v souvislosti s integračními trendy v základních školách, přibývá žáků s těžším mentálním a kombinovaným postižením. Ředitelka na tuto skutečnost reagovala zřízením přípravného stupně pomocné školy. Škola rovněž organizuje kurz doplnění vzdělání poskytovaného zvláštní školou.

Na koncepci navazuje funkční systém střednědobých a krátkodobých plánů. Roční plán, jehož konkretizací jsou měsíční plány s adresnou odpovědností, postihuje potřeby školy komplexně. S ročním výhledem korespondují plány kontrol, metodických orgánů a výchovného poradce.

Vyučující se mohou aktivně podílet na ovlivňování všech oblastí života školy. Předkládají ředitelce přehled akcí pro školní rok a v rámci činnosti metodických orgánů návrhy na zakoupení učebních textů a pomůcek, s jinými podněty, dle sdělení ředitelky, přicházejí ale jen sporadicky.

Koncepce vychází z podmínek školy a potřeb regionu, plánování je funkční, oblast je celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Organizování

Specifika v organizování činnosti školy vyplývají jednak z jejích zvláštností (tři pracoviště), jednak ze stávající personální situace. V době inspekce ředitelka neměla jmenovaného svého zástupce, přestože je tato funkce oficiálně ustanovena a kompetence jsou v rámci vedení školy jednoznačně rozděleny. V tomto školním roce zavedený systém organizování z objektivních důvodů nefunguje. Provizorním řešením po odchodu zástupkyně do starobního důchodu bylo jmenování jiné důchodkyně s polovičním pracovním úvazkem do funkce zástupkyně pro první pololetí. Od 1. února 2000 byla jmenována nová zástupkyně (učitelka po mateřské dovolené), která ale od 15. března 2000 zastupuje za učitelku v dlouhodobé pracovní neschopnosti. Uvedenou situaci ředitelka, stejně jako pracovnice České školní inspekce, hodnotí jako neuspokojivou, funkci zástupkyně ustanoví ihned po ukončení zmiňované pracovní neschopnosti, neboť zavedený systém dvoučlenného vedení plně odpovídá potřebám školy. Přehledně a konkrétně jsou stanoveny kompetence a odpovědnost třídních a ostatních učitelů, výchovného poradce, vedoucích předmětových komisí a metodických sdružení. Rovněž systém vedení provozních pracovníků je funkční.

Poradním orgánem ředitelky je pedagogická rada, zápisy z jejích jednání obsahují relevantní informace. Kromě projednávání prospěchu a chování žáků jsou pravidelně analyzovány výsledky kontrolní činnosti.

Organizaci výchovně-vzdělávací činnosti školy upravuje rozvrh hodin, školní a organizační řád, režim školy, rozpis dozorů a pohotovostních služeb a řády odborných pracoven. Školní řád zachovává strukturu a obsahuje ustanovení vyplývající z obecně závazného právního předpisu, chybí v něm pokyny týkající se zákazu nošení a distribuce návykových látek ve škole podle Pokynu ministra školství mládeže a tělovýchovy k prevenci zneužívání návykových látek ve školách a školských zařízeních čj. 16 227/96-22. Žáci nemají možnost aktivně ovlivňovat život školy, sdělovat vedení své připomínky a návrhy prostřednictvím žákovské samosprávy nebo schránky důvěry.

Počty žáků ve třídách jsou v souladu s obecně závazným právním předpisem s výjimkou výuky dvou hodin pracovního vyučování (úterý a čtvrtek) ve třídě PT I.A, kdy jsou ve skupině zařazeni pouze dva žáci (v době inspekce byl dokonce přítomen jenom jeden žák). Tím dochází k porušování § 3 odst. 1 vyhlášky MŠMT č. 127/1997 Sb., o speciálních školách a speciálních mateřských školách.

Informování pracovníků je velmi dobře zajištěno. Vzhledem k tomu, že škola sídlí ve třech vzájemně od sebe vzdálených objektech, je předávání informací adresné a z velké části založené na osobním kontaktu. Ředitelka minimálně dvakrát týdně navštěvuje obě elokovaná pracoviště, často využívá telefon. Provozní porady svolává podle potřeby, zúčastňují se jich všichni pedagogičtí pracovníci. Ve sborovnách jsou zveřejňovány informace dlouhodobější platnosti.

K zabezpečení každodenní informovanosti rodičů o výsledcích vzdělávání a chování žáků jsou využívány žákovské knížky a notýsky. Rodiče jsou prokazatelně (dopisem) informováni o výchovných problémech, udělených výchovných opatřeních, o změnách v prospěchu, odložené

klasifikaci apod. Pravidelně jsou svolávány třídní schůzky. Namátkovým rozborem zápisů v žákovských knížkách byly zjištěny u některých vyučujících dílčí nedostatky z hlediska frekvence a konkrétnosti poskytovaných informací.

I přes stávající problémy v personální situaci je oblast organizování hodnocena jako velmi dobrá.

Vedení a motivování pracovníků

Vedení pracovníků spočívá jednak v plánovitém rozdělování úkolů, jednak ve funkčním operativním řízení. Ředitelka podněcuje pedagogický sbor k dalšímu vzdělávání a rozšiřování odborných znalostí. Přehled akcí, kterých se učitelé v posledních dvou letech zúčastnili, svědčí o jejich promyšleném výběru s ohledem na specifické potřeby školy. V nabídce dalšího vzdělávání vyučující nejvíce postrádají kurzy a semináře zaměřené na organizaci a metody práce ve zvláštní škole. Ředitelka očekává nové podněty od metodického sdružení ustanoveného v září tohoto školního roku pro zvláštní školy okresu Mělník.

Ve škole velmi dobře pracují metodická sdružení a předmětové komise. Metodické orgány projednávají sjednocení požadavků na klasifikaci, vytvářejí si vlastní evaluační nástroje, předkládají návrhy na zakoupení učebnic a učebních pomůcek, vedoucí sdružení či komisi metodicky vedou začínající učitele a učitele bez odborné a pedagogické způsobilosti. Dílčí rezervy v činnosti metodických orgánů jsou v koordinaci časových tematických plánů učiva v předmětech, u kterých není učební látka osnovami taxativně stanovena pro konkrétní ročník, nýbrž pro jednotlivé etapy vzdělávání (pracovní vyučování a společenská výchova). Důsledkem jsou některé nedostatky v zajištění kontinuity vzdělávání těchto předmětů.

Ředitelka má vytvořený systém hmotného a morálního stimuluování pracovníků. Kritéria pro přiznávání nadtraifních složek platu jsou všem známá, poněvčas jsou akcentovány výsledky hospitací a vzdělávání žáků. Diference v přiznaných částkách je motivující.

Škola pravidelně provádí vlastní sebehodnocení. Ředitelka si průběžně vyhodnocuje plnění měsíčních plánů, pedagogická rada v pololetí a v závěru školního roku realizaci ročního plánu. Hodnocení obsahuje rovněž výroční zpráva o činnosti školy, která obsahuje relevantní informace a je zpracována v souladu s obecně závazným právním předpisem.

V oblasti vedení a motivování pracovníků převažují pozitiva.

Kontrolní mechanizmy

V kontrolní činnosti ředitelka postupuje podle plánu, který postihuje všechny potřebné oblasti. Kontrola je poměrně četná a převážně funkční. Přesto ji ředitelka za stávající personální situace nemůže zajistit v potřebném rozsahu. V průběhu inspekce nebyly zjištěny nedostatky u těch vyučujících a v těch oblastech, které byly v tomto školním roce ředitelkou kontrolovány. V některých ostatních případech jsou dílčí negativa (nedostačující frekvence známek, neopravené chyby v sešitech žáků, rezervy v informování rodičů o výsledcích vzdělávání, nedostatky v dodržování osnov společenské výchovy). Systém následných kontrol není v tomto školním roce z personálních důvodů (viz kapitola „organizování“) zaveden, proto nelze objektivně posoudit účinnost opatření navržených na základě hospitačních zjištění. Záznamy z hospitací naznačují menší náročnost ředitelky. Při řízeném rozhovoru vedeném v průběhu inspekce byla ale mezi ředitelkou a pracovníci České školní inspekce shoda v hodnocení kvality řízení vyučovacího procesu těch vyučujících, v jejichž hodinách bylo hospitováno. Ředitelka výsledky kontrol analyzuje v rámci jednání pedagogické rady, při kterém je dle záznamů konkrétní a kritická.

Oblast kontroly vykazuje pozitiva a negativa v rovnováze.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

- Při výuce pracovního vyučování jsou dvě hodiny týdně ve třídě PT I.A ve skupině zařazeni pouze dva žáci. Tím je porušován § 3 odst. 1 vyhlášky MŠMT č. 127/1997 Sb., o speciálních školách a speciálních mateřských školách.
- Prostředí školy, tříd i ostatních prostor (haly, chodby), působí je velice estetické a příjemné. K výzdobě je využito především výrobků žáků.
- Ve škole působí dvě romské asistentky. Zavedení této funkce se významně podílí na snížení počtu neomluvených hodin. Ve školním roce 1998/99 klesl počet neomluvených hodin ve srovnání s předcházejícím školním rokem více jak o polovinu. Rovněž dílčí hodnocení provedené v tomto školním roce naznačuje další výrazné zlepšení pravidelné školní docházky žáků. Ředitelka je členkou „Komise městské rady pro etnické menšiny“ při Městském úřadu Mělník. Komise významně přispívá k řešení problémů školy, např. poskytnutím služebního auta se urychlilo navštěvování rodin romskými asistentkami a následně se zlepšila docházka žáků do školy.
- Škola v souladu s koncepčními záměry věnuje velkou pozornost prevenci výchovných problémů. Sama sice nenabízí mimoškolní volnočasové aktivity, neboť dojíždějící žáci nemají odpoledne odpovídající dopravní spojení domů, ale v rámci zmiňované prevence spolupracuje s Policií ČR, resp. s její preventivní a informační skupinou. Ta pro žáky pořádá různé přednášky a besedy přímo ve škole.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Povinná dokumentace školy ve smyslu § 38a, odst.1 zákona ČNR č. 29/1984 Sb., o soustavě základních, středních a vyšších odborných škol, ve znění zákona č. 258/1996 Sb.,
- inspekční zpráva čj. 031 108/99-4041,
- podkladová inspekční dokumentace,
- rozhodnutí o zařazení do sítě škol a školských zařízení čj. 16/97 ze dne 17. ledna 1997
- celoroční plán školy, tematické časové plány učiva, plány kontrol, metodických orgánů a výchovného ,
- organizační řád, režim školy, rozpis dozorů a pohotovostních služeb,
- žákovské knížky a notýsky, písemnosti a výrobky žáků,
- výkaz o speciálních školách,
- hospitační záznamy, záznamy z kontrol ředitelky školy,
- výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1998/99

ZÁVĚR

Škola má pro výuku českého jazyka, pracovního vyučování, přírodovědních předmětů a předmětů s výchovným zaměřením a pro výuku v pomocné škole dobré materiální podmínky. Negativem je, že je vyučující, vyjma učitelů pracovního vyučování, ve výuce jen minimálně využívají. V jednadvacetičlenném pedagogickém sboru včetně ředitelky jedenáct vyučujících splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Psychohygienické podmínky jsou celkově hodnoceny jako průměrné.

Z hlediska kvality řízení výuky jsou mezi jednotlivými vyučujícími rozdíly. Nejfrekventovanější stupně hodnocení vzdělávacího procesu jsou velmi dobrý a dobrý. Nejvýznamnější klady jsou empatický přístup vyučujících a snaha vyučujících poskytovat žákům vědomosti a dovednosti, které mohou uplatnit v praktickém životě. Rezervy jsou především ve vnitřní diferenciaci výuky. Výuka sledovaných skupin předmětů je na základě inspekčního zjištění celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Dílčí nedostatky shledané v kontrole jsou v tomto školním roce spíše důsledkem přechodné neuspokojivé personální situace ve vedení (chybí zástupce ředitelky školy), než menší funkčnosti kontrolní činnosti. V plánování, vedení a motivování pracovníků a organizování převažují pozitiva. Způsob řízení je celkově hodnocen jako velmi dobrý, umožňuje kvalitní práci školy.

Nedostatky v efektivitě čerpání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu byly zjištěny v souvislosti s nízkým počtem žáků při výuce pracovního vyučování.

V činnosti školy na základě sledovaných ukazatelů převažují pozitiva.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Jitka Kozáková	PaedDr. Jitka Kozáková v.r.
Členka týmu	Mgr. Jiřina Veselá	Mgr. Jiřina Veselá v.r.

V Kladně dne 20. dubna 2000

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 2. 5. 2000

Razítko

Ředitelka školy	Podpis
Mgr. Miroslava Jalůvková	Mgr. Miroslava Jalůvková v.r.

Předmětem inspekce bylo důležitější zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Dobrý	<i>Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Ještě vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	19. května 2000	023 173/00-1093
Zřizovatel	19. května 2000	023 176/00-1093

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nepodány.